

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TY BCom (External) Examination
Saturday, 7 March 2015
10.30 am – 1.30 pm
AA 304 - Advance Accounting & Auditing IV
Management Accounting

Total Marks: 100

Note: Figures to the right indicate marks.

- Q.1 From the following balance sheets of Shiven Ltd, prepare Fund Flow Statement with necessary Statements and Accounts. [20]

Liabilities	31-3-13 Rs.	31-3-14 Rs.	Assets	31-3-13 Rs.	31-3-14 Rs.
Equity Share Capital	300000	400000	Goodwill	115000	90000
8% Pref. Share Capital	150000	100000	Land & Building	200000	170000
General Reserve	40000	70000	Machineries	80000	200000
Profit & Loss A/c	30000	48000	Debtors	160000	200000
Proposed Dividend	42000	50000	Stock	77000	109000
Creditors	55000	83000	Bills Receivable	20000	30000
Bills Payable	20000	16000	Cash & Bank		
Provision for Tax	40000	50000	Balance	25000	18000
	677000	817000		677000	817000

Additional information:

- (1) During the year 2013-14 depreciation has charged Rs.30000 on Land & Building and Rs.25000 on Machineries.
- (2) Interim dividend paid Rs.20000 during the year.
- (3) Tax paid during the year was Rs.30000.

OR

Q.1

- (A) What is "Fund" with reference to Fund Flow Statement? List five major items of Application and Sources of Fund. [10]
- (B) Explain utilities of Cash Flow Statement and give difference between "Fund Flow Statement" and "Cash Flow Statement". [10]

- Q.2 Prepare Cash Budget for three months ending on 31st March, 2014 [20] of S. P. Co. Ltd. from the following information.
Cash on hand on 1st January, 2014 Rs.16000.

Month	Total Sales Rs.	Total Purchases Rs.	Wages Rs.	Factory Exp. Rs.	Administrative Exp. Rs.
Nov - 2013	240000	140000	56000	24000	30000
Dec. - 2013	200000	120000	64000	22000	32000
Jan. - 2014	320000	160000	72000	26000	34000
Feb. - 2014	400000	200000	68000	30000	35000
March - 2014	360000	180000	76000	32000	38000

Additional information:

- (1) Assume 40% of total sales in cash sale.
- (2) 50% of credit sale are realised in next month of the sales made and the rest in the next month following.
- (3) The period of credit allowed by suppliers is one month.
- (4) 10% of total purchases are cash purchases.

- (5) Lag of time in payment: Wages 1/4 month, Factory Exp. 1/2 month and Administrative Exp. one month.
- (6) In February, 2014 Company purchased Machine of Rs.80000 by instalment system. Rs.20000 is payable on signing the agreement and remaining is to be paid in four quarterly instalments.
- (7) In March, 2014 Rs.6000 interest on Debenture is to be paid.
- (8) Rent Rs.1000 is to be paid every month.
- (9) Income Tax Rs.15000 paid in March, 2014.

OR

Q.2 XYZ Ltd. works at 60% production capacity and data relates to that [20]
are as follow:

Production	900 units
Direct Material Cost	Rs.100
Direct Wages	Rs.40
Other Direct Exps.	Rs.10
Factory Overheads	Rs.90000 (50% Fixed)
Administrative OH	Rs.72000 (100% Fixed)
Selling & Distribution OH	Rs.72000 (50% Fixed)
Sales Price Per Units	Rs.450

Prepare flexible budge at 60%, 80% and 100% Production Capacity showing total and per unit cost and profit at each level.

Q.3 Nisarg Ltd. provides following information: [20]

Production and Sales units 60000	
Total Fixed Cost	Rs.200000
Total Variable Cost	Rs.300000
Total Sales	Rs.600000

Calculate:

- (1) Profit Volume ratio
- (2) Contribution per unit
- (3) Break even point (Units & Rupees)
- (4) Margin of Safety
- (5) Required sales to earn profit Rs.20000 (Units and Rupees)
- (6) Profit at sales of Rs.750000
- (7) New sales price to bring down break even point up to 36000 units.
- (8) Margin of safety at profit of Rs.120000.

OR

Q.3

(A) Information of a Company are as follows: [10]

Fixed Expenses	Rs.4000
Break even point	Rs.10000

Find out:

- (1) P.V. Ratio
  - (2) Profit when sales is Rs.20000
  - (3) New break even point if sales price is reduced by 20%.
- (B) Explain meaning of Break even point and discuss its uses and [05]
limitations.
- (C) Write note on "Key Factor". [05]

Q.4 What is Management Accountancy? Explain difference between [20]
Financial Accounting and Management Accounting.

OR

Q.4 (A) Information of PQR Ltd. are as follows: [10]

Raw Material	Standard		Actual	
	Quantity Kg.	Price Rs.	Quantity Kg.	Price Rs.
A	120	12	140	11
B	180	15	210	16
	300		350	

Find out:

- (1) Material Cost Variance
- (2) Material Price Variance
- (3) Material Usage Variance

(B) Write short note on Limitations of Management Accountancy. [10]

Q.5 The Management of a Factory is considering the question of [20]
dropping an un-profitable line 'Z'. Tender your advice:
Following are the data:

Particulars	Products		
	X	Y	Z
	Rs.	Rs.	Rs.
Sales	1400000	1100000	300000
Direct Materials	390000	415000	95000
Direct Labour	180000	170000	60000
Variable Exps.	220000	170000	40000
Fixed Exps.	425000	260000	120000
Profit (Loss)	185000	85000	(15000)

In the event of discontinuance of production of 'Z', certain supervision staff for that product could be discharged, their salary etc. would be Rs.25000, which is included in fixed cost.

The management on consideration proposes to drop 'Z', retain their supervision staff and increase production of 'X' by 40000 units, sales price of 'X' is Rs.7 per unit. Give your advice.

OR

Q.5 [20]

- (A) Explain meaning of "Differential Cost" with illustration and give the difference between Differential Cost and Marginal Cost.
- (B) Explain factors affecting to "Make" or "Buy" Decision.

[A10]

No. of printed pages: 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TY BCom (External) Examination
Saturday, 7 March 2015
10.30 am – 1.30 pm
AA 304 - Advance Accounting & Auditing IV
Management Accounting

કુલ ગુણ: ૧૦૦

નોંધ: જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર.૧ નીચેના પાકાં સરવૈયા શિવેન લિમિટેડના છે. તેના પરથી ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક અને જરૂરી પત્રકો (૨૦) તથા ખાતાં તૈયાર કરો.

જવાબદારીઓ	૩૧-૩-૧૩ રૂ.	૩૧-૩-૧૪ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૧૩ રૂ.	૩૧-૩-૧૪ રૂ.
ઈકવીટી શેર મૂડી	૩૦૦૦૦૦	૪૦૦૦૦૦	પાઘડી	૧૧૫૦૦૦	૯૦૦૦૦
૮% ની. પ્રેક. શેર મૂડી	૧૫૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૨૦૦૦૦૦	૧૭૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪૦૦૦૦	૭૦૦૦૦	મશીનરી	૮૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતુ	૩૦૦૦૦	૪૮૦૦૦	દેવાદારો	૧૬૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦
સૂચિત કિવિડન્ડ	૪૨૦૦૦	૫૦૦૦૦	સ્ટોક	૭૭૦૦૦	૧૦૯૦૦૦
લેણદારો	૫૫૦૦૦	૮૩૦૦૦	લેણીહૂંડીઓ	૨૦૦૦૦	૩૦૦૦૦
દેવીહૂંડીઓ	૨૦૦૦૦	૧૬૦૦૦	રોકડ અને બેન્ક		
કરવેરાની જોગવાઈ	૪૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	સિલક	૨૫૦૦૦	૧૮૦૦૦
	૬૭૭૦૦૦	૮૧૭૦૦૦		૬૭૭૦૦૦	૮૧૭૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- (૧) વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ દરમિયાન, જમીન-મકાન પર ઘસારો રૂ.૩૦૦૦૦ અને મશીનરી પર રૂ.૨૫૦૦૦ ગણવામાં આવ્યો હતો.
- (૨) વર્ષ દરમિયાન વચગાળાનું કિવિડન્ડ રૂ.૨૦૦૦૦ ચૂકવ્યું હતું.
- (૩) વર્ષ દરમિયાન કરવેરા પેટે રૂ.૩૦૦૦૦ ચૂકવ્યા હતા.

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક ના સંદર્ભમાં “ભંડોળ” એટલે શું? ભંડોળ પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગની પાંચ (૧૦) મુખ્ય વિગતો જણાવો.
- (બ) રોકડ પ્રવાહ પત્રકની ઉપયોગીતા સમજાવી ‘ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક’ અને ‘રોકડ પ્રવાહ પત્રક’ (૧૦) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

પ્ર.૨

- એસ.પી. કું. લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી તા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૪ ના રોજ પૂરા થતા (૨૦) ત્રણ માસનું રોકડ બજેટ તૈયાર કરો.
 તા. ૧ લી જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ ના રોજ હાથ પર રોકડ રૂ.૧૬૦૦૦.

માસ	કુલ વેચાણ રૂ.	કુલ ખરીદી રૂ.	મજૂરી રૂ.	કારખાના ખર્ચ રૂ.	વહીવટી ખર્ચ રૂ.
નવેમ્બર - ૧૩	૨૪૦૦૦૦	૧૪૦૦૦૦	૫૬૦૦૦	૨૪૦૦૦	૩૦૦૦૦
ડિસેમ્બર - ૧૩	૨૦૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦	૬૪૦૦૦	૨૨૦૦૦	૩૨૦૦૦
જાન્યુઆરી - ૧૪	૩૨૦૦૦૦	૧૬૦૦૦૦	૭૨૦૦૦	૨૬૦૦૦	૩૪૦૦૦
ફેબ્રુઆરી - ૧૪	૪૦૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦	૬૮૦૦૦	૩૦૦૦૦	૩૫૦૦૦
માર્ચ - ૧૪	૩૬૦૦૦૦	૧૮૦૦૦૦	૭૬૦૦૦	૩૨૦૦૦	૩૮૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- (૧) કુલ વેચાણના ૪૦% વેચાણ રોકડ વેચાણ છે તેમ ધારો.
- (૨) ઉધાર વેચાણના ૫૦% નાણાં, વેચાણ પછીના માસમાં વસુલ થાય છે અને બાકીના ૫૦% નાણાં ત્યાર પછીના બીજા માસમાં વસુલ થાય છે.
- (૩) વેપારીઓ એક માસની શાખ આપે છે.
- (૪) કુલ ખરીદી પૈકી ૧૦% રોકડ ખરીદી છે.
- (૫) ચૂકવણી સમયગાળો: મજૂરી ૧/૪ માસ પછી, કારખાના ખર્ચ ૧/૨ માસ પછી અને વહીવટી ખર્ચ એક માસ પછી.
- (૬) ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪ માં કંપનીએ એક મશીનરી હપ્તા પદ્ધતિની રીતથી રૂ.૮૦૦૦૦ માં ખરીદી. રૂ.૨૦૦૦૦ કરારસહી કરતાં તરત જ ચૂકવવાના છે, બાકીની રકમ ચાર ત્રિમાસીક હપ્તેથી ચૂકવવામાં આવશે.
- (૭) માર્ચ, ૨૦૧૪ માં ડિબેચર પર વ્યાજના રૂ.૬૦૦૦ ચૂકવશે.
- (૮) દરેક માસમાં ભાડાના રૂ.૧૦૦૦ ચૂકવશે.
- (૯) માર્ચ-૨૦૧૪ માં આવકવેરાના રૂ.૧૫૦૦૦ ચૂકવશે.

અથવા

પ્ર.૨ XYZ લિમિટેડ હાલ ૬૦% ઉત્પાદન શક્તિએ કાર્ય કરે છે તેને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે. (૨૦)

ઉત્પાદન ૬૦૦ એકમો

પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી ખર્ચ રૂ.૧૦૦

પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ રૂ.૪૦

અન્ય પ્રત્યક્ષ ખર્ચ રૂ.૧૦

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ (૫૦% સ્થિર) રૂ.૬૦૦૦૦

વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ (૧૦૦% સ્થિર) રૂ.૭૨૦૦૦

વેચાણ વિતરણ ખર્ચ (૫૦% સ્થિર) રૂ.૭૨૦૦૦

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.૪૫૦

૬૦%, ૮૦% અને ૧૦૦% સપાટી (ઉત્પાદન શક્તિ) માટે પરિવર્તનશીલ બજેટ બનાવો અને દરેક સપાટીએ કુલ અને એકમદીઠ પડતર તથા નફો દર્શાવો.

પ્ર.૩ નિસર્ગ લિમિટેડ નીચેની વિગતો દર્શાવેલી છે. (૨૦)

ઉત્પાદન અને વેચાણ ૬૦૦૦૦ એકમો

કુલ સ્થિર ખર્ચ રૂ.૨૦૦૦૦૦

કુલ ચલિત ખર્ચ રૂ.૩૦૦૦૦૦

કુલ વેચાણ રૂ.૬૦૦૦૦૦

ગણતરી કરો:

- (૧) નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (૨) એકમદીઠ ફાળો
- (૩) સમતૂટ બિન્દુ (એકમો અને રૂપિયામાં)
- (૪) સલામતીનો ગાળો
- (૫) રૂ.૨૦૦૦૦ નો નફો કમાવવા જરૂરી વેચાણ (એકમો અને રૂપિયામાં)
- (૬) રૂ.૭૫૦૦૦ ના વેચાણે નફો
- (૭) ૩૬૦૦૦ એકમો સમતૂટ બિન્દુ લાવવા માટે નવી વેચાણ કિંમત
- (૮) રૂ.૧૨૦૦૦૦ ના નફાએ સલામતીનો ગાળો

અથવા

પ્ર.૩

(અ) એક કંપનીની વિગતો નીચે મુજબ છે. (૧૦)

સ્થિર ખર્ચા ૩.૪૦૦૦

સમતૂટ બિન્દુ ૩.૧૦૦૦૦

ગણતરી કરો:

(૧) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર

(૨) ૩.૨૦૦૦૦ ના વેચાણ પર નફો

(૩) જો વેચાણ કિંમતમાં ૨૦% ઘટાડો થાય તો નવું સમતૂટ બિન્દુ

(બ) 'સમતૂટ બિન્દુ' નો અર્થ સમજાવી તેની ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. (૦૫)

(ક) "ચાવીરૂપ પરિબલ" પર નોંધ લખો. (૦૫)

પ્ર.૪ સંચાલન હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું? નાણાંકીય હિસાબો અને સંચાલન હિસાબી પદ્ધતિ પરચેનો તફાવત સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્ર.૪

(અ) PQR લિમિટેડની વિગતો નીચે મુજબ છે. (૧૦)

કાર્યમાલ	પ્રમાણ		ખરેખર	
	જથ્થો	કિંમત	જથ્થો	કિંમત
	કિ.ગ્રા.	રૂ.	કિ.ગ્રા.	રૂ.
અ	૧૨૦	૧૨	૧૪૦	૧૧
બ	૧૮૦	૧૫	૨૧૦	૧૬
	<u>૩૦૦</u>		<u>૩૫૦</u>	

ગણતરી કરો:

(૧) માલસામગ્રી ખર્ચ વિચલન

(૨) માલસામગ્રી ભાવ વિચલન

(૩) માલસામગ્રી વપરાશ વિચલન

(બ) સંચાલન હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)

- પ્ર.પ એક ફેક્ટરીના સંચાલકો બીન નફાકારક વસ્તુ 'Z'નું ઉત્પાદન બંધ કરવા માંગે છે. તમારી સલાહ (૨૦) આપો.
નીચે માહિતી પૂરી પાડેલ છે.

વિગત	વસ્તુઓ		
	X રૂા.	Y રૂા.	Z રૂા.
વેચાણ	૧૪૦૦૦૦૦	૧૧૦૦૦૦૦	૩૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી ખર્ચ	૩૬૦૦૦૦	૪૧૫૦૦૦	૬૫૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૮૦૦૦૦	૧૭૦૦૦૦	૬૦૦૦૦
ચલિત ખર્ચા	૨૨૦૦૦૦	૧૭૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
સ્થિર ખર્ચા	૪૨૫૦૦૦	૨૬૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦
નફો (ખોટ)	૧૮૫૦૦૦	૮૫૦૦૦	(૧૫૦૦૦)

વસ્તુ 'Z'નું ઉત્પાદન બંધ કરવાનો નિર્ણય લેવાય તો તેના ઉત્પાદનમાં રોકાયેલ સુપરવીઝન સ્ટાફને છૂટા કરવા પડશે. તેમનો પગાર વગેરે રૂ.૨૫૦૦૦ થાય છે, જેનો સમાવેશ તેના સ્થિર ખર્ચમાં થઈ ગયેલ છે.

સંચાલકો એની દરખાસ્ત પણ વિચારે છે કે, વસ્તુ 'Z' નું ઉત્પાદન બંધ થતાં તેમાં રોકાયેલ સુપરવીઝન સ્ટાફને ચાલુ રાખી વસ્તુ 'X' નું ઉત્પાદન ૪૦૦૦૦ એકમો વધારવામાં આવે. વસ્તુ X ની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત હાલ રૂ.૭ એકમદીઠ છે.

તમારી સલાહ આપો.

અથવા

- પ્ર.પ (૨૦)
- (અ) “તક્ષાયત પડતર” નો અર્થ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો અને તક્ષાયત પડતર અને સીમાંત પડતર વચ્ચેનો તક્ષાયત સ્પષ્ટ કરો.
- (ઇ) “ખરીદવું” કે “બનાવવું” નિર્ણયને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

***